

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Nicolae Gordilă,

judcătorii - Constantin Alerguș, Ion Guzun,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Munteanu Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Nisporeni din 02 decembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Munteanu Mihail Piotr, născut la 01.04.1960, originar și domiciliat pînă la reținere în s. Bălănești, r-nul Nisporeni.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 17.04.2015 - 02.12.2015;

instanța de apel: 28.12.2015 - 22.01.2016;

instanța de recurs: 12.04.2016 - 13.07.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 02 decembrie 2015, Munteanu M. a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), g) Cod penal, la 16 ani închisoare, cu executare în penitenciar în timp închis.

Acțiunile civile, înaintate de succesorii părților vătămate Lupu S. și Rusu M. au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 18.02.2015, în jurul orelor 21⁰⁰ - 21³⁰, Munteanu M., acționînd cu scopul omorului intenționat, din motive de gelozie exprimată prin faptul că concubina Rusu E., îl părăsise și se mutase cu traiul la altă persoană din aceeași localitate, s-a deplasat la domiciliul lui Lupu C., locuitor al s. Bălănești, r-nul Nisporeni, unde a pătruns în casa acestuia luînd cu sine o bîtă din lemn găsită în gospodăria ultimului și văzîndu-l pe acesta împreună cu Rusu E., care se aflau într-un pat, s-a apropiat de ei, după care intenționat, fără a purta careva discuție, le-a aplicat ambilor cu bîta multiple lovituri peste cap și corp, cauzîndu-le *vătămări corporale grave* periculoase pentru viață și sănătate, iar în consecință, după scut timp a survenit

decesul lui Lupu C. și ulterior a lui Rusu E., care a decedat la 20.02.2015, în secția reanimare a IMSP Spitalul raional Nisporeni.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatului Nastas V., în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate din prevederile art. 145 alin. (2) lit. a), g) în cele ale art. 152 alin. (4) Cod penal.

În motivarea apelului declarat avocatul a menționat că, acțiunile inculpatului nu pot fi considerate *premeditate*, deoarece în ședința de judecată s-a demonstrat faptul că, *bîta de lemn*, conform declarațiilor martorilor, aparținea de mai mulți ani victimei Lupu C., fapt care demonstrează că, intenția inculpatului a apărut la locul faptei, în caz contrar putem să presupunem că acesta ar fi luat măsuri ca să-și pregătească din timp un instrument și să vină cu el la locul săvârșirii infracțiunii.

Totodată, conform declarațiilor martorilor oculari, imediat după săvârșirea infracțiunii, victimele aveau semne vizibile de viață, fapt care denotă că, inculpatul nu ar fi avut intenția lipșirii de viață a acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea fără modificări a sentinței.

5. Instanța de apel a constatat că, prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Munteanu M. în săvârșirea infracțiunii imputate, astfel că corect instanța a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 145 alin. (2) lit. a), g) Cod penal.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 al CoEDO.

Instanța de apel a considerat ca fiind nefondate argumentele apărării precum că inculpatul nu a avut intenția de a-i omorî pe Lupu C. și Rusu E., deoarece în urma administrării probelor și-a găsit deplina confirmare vinovăția lui Munteanu M., prin declarațiile martorilor: Sîrbu E., Chetrari V., Ciobanu I., Bodrug M., Sîrbu A. și Munteanu P., precum și prin probele materiale anexate la dosar.

Astfel, instanța de apel a respins ca fiind nefondată critica apărării cu referire la recalificarea acțiunilor inculpatului conform prevederilor art. 151 alin. (4) Cod penal, or aceasta nu este argumentată și nu este susținută prin probe relevante.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie, fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

În atare situație, instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune în baza art. 145 alin. (2), lit. a), g) Cod penal, adică, *omor intenționat, săvârșit cu premeditare și asupra două persoane.*

6. Împotriva hotărârilor menționate declară recurs ordinar avocatul Mîrzîncu Au. în numele inculpatului, care invocînd temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie încadrate în baza 151 alin. (4) Cod penal, cu numirea unei pedepse minime, conform normei respective.

În motivarea recursului ordinar, autorul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel de partea apărării și expuse în *pct. 3 al prezentei decizii*, suplimentar menționînd:

- faptei săvârșite de inculpat i s-a dat o încadrare juridică greșită, care a influențat temeinicia soluției adoptate de către instanța de judecată la capitolul calificării acțiunilor acestuia în baza art. 145 alin. (2) lit. a), g), Cod penal;

- instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatului, și nu a respectat principiile generale ce reglementează desfășurarea procesului penal la capitolul administrării și prezentării probelor de către părți;

- sentința instanței de fond cît și decizia instanței de apel sunt absolut ilegale și neîntemeiate, bazate pe aprecieri eronate a tuturor probelor anexate la dosar;

- instanțele inferioare au examinat unilateral cauza diferită;

- la urmărirea penală și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și apel, inculpatul a recunoscut că nu a avut intenția și nu a venit la victime cu scopul de a le omorî, dar cînd a văzut că concubina Rusu E. era în pat cu cumătrul Lupu C., și-a ieșit din minți și spontan le-a provocat leziuni corporale cu bîta de baseball, care era lîngă masă;

- primul după bîta de baseball, s-a repezit Lupu C., însă în acel moment inculpatul a reușit să o i-a primul și numai atunci le-a aplicat ambilor lovituri peste diferite părți ale corpului;

- acțiunile inculpatului urmau a fi încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, or intenția inculpatului a fost îndreptată doar spre provocarea leziunilor corporale victimelor, iar decesul acestora ar fi survenit din imprudență;

- după săvîrșirea infracțiunii, inculpatul a solicitat chemarea salvării și poliției, fapt ce demonstrează că acesta nu a venit cu intenția de a omorî victimele.

6.1. Acuzatorul de stat a depus referință asupra recursului declarat, considerînd că urmează a fi respins ca inadmisibil, pe motiv că potrivit prevederilor art. 430 Cod de procedură penală, recurentul este obligat să indice temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărîrii. Astfel, recurentul solicită reaprecierea probelor, pe care le consideră că au fost apreciate eronat.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, recurentul invocă drept temei pentru recurs pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totodată semnalînd și pct. 6) a aceleiași norme procesual penale, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul cînd *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, indicînd că acuzarea nu a demonstrat prin probe că inculpatul ar fi săvîrșit cu premeditate infracțiunea imputată, solicitînd recalificarea acțiunilor lui Munteant M. în prevederile art. 151 alin (4) Cod penal, deoarece acesta nu a acționat cu *intenția* lipsirii de viață a părților vătămate.

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.*

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică

dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, care și-a recunoscut vina parțial, succesorii părților vătămate, martorii, precum și actele cauzei, cărora le-a dat o apreciere obiectivă și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), g) Cod penal, a fost dovedită.

Instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, considerând argumentele părții apărării privind recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 151 alin (4) Cod penal, ca nefondate.

Instanța de apel a conchis că vinovăția lui Munteant M. în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești și recercetate în cadrul instanței de apel și anume: - *declarațiile*: inculpatului Munteant M., care și-a recunoscut parțial vina, relatând că, la 18.02.2015, aflându-se în casa lui Lupu C., i-a aplicat cu o bătă din lemn ultimului și soției sale Rusu E., mai multe lovituri peste cap și diferite părți ale corpului, însă nu avut intenția de a-i omorî (f.d. 205, 206 vol. I, f.d. 10, vol. II); martorilor: - Sîrbu E., care a relatat că, la 18.02.2015, la ea acasă a venit inculpatul, unde se afla și fiul lui, Munteanu P. cărui i-a comunicat că a ucis-o pe Rusu E. și pe ruda lor Lupu C. (f.d. 179, vol. I); - Bodrug M. care a relatat că, la 18.02.2015, în jurul orelor 20⁰⁰-21⁰⁰, la ușa casei a venit inculpatul, care avea în mână o bătă, ultimul i-a spus "dute și te uită că eu i-am ucis" (f.d. 191, vol. I); - Sîrbu A., care a relatat că în momentul cercetării la fața locului, inculpatul a lămurit cum a comis infracțiunea, benevol nefiind impus de nimeni, fiind treaz (f.d. 202, vol. I); - minorul Munteanu P., care în prezența pedagogului a relatat că, în seara comiterii infracțiunii, inculpatul a venit cu o bătă acasă la Sîrbu E., unde se afla el și i-a comunicat că, a ucis-o pe Rusu E. și pe Lupu C. (f.d. 199, 200, vol. I); - *materialele cauzei*: - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.02.2015, prin care s-a constatat că în casa cet. Lupu C., pe un pat/divan se găsesc mai multe pete de culoare brună-roșcată asemănătoare cu sânge (f.d.33-43, vol. I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.02.2015, prin care din grădina gospodăriei lui Ciobanu M. din s. Bălănești, r-nul Nisporeni, s-a ridicat o bătă din lemn cu pete de culoare brună- roșcată asemănătoare cu sânge (f.d.44-46, vol. I); - procesul-verbal de verificare a declarațiilor învinuitului Munteanu M. la locul comiterii infracțiunii din 23.02.2015, unde ultimul a comunicat că la 18.02.2015,

din motivul că a găsit-o pe concubina sa Rusu E. în pat sărutându-se cu cumătrul său Lupu C., cu o bîta din lemn ce a găsit-o în odaie, le-a aplicat acestora mai multe lovituri în cap după care s-a dus la vecini, avînd bîta respectivă în mîină și le-a spus ce a făcut, apoi a aruncat bîta într-un loc necunoscut, vina și-o recunoaște pe deplin, dar menționează că nu a vrut să-i omoare (f.d. 77-78, vol. I); - Raportul de expertiză medico-legală nr. 35 D, din 16.03.2015 (f.d. 99, vol. I); - Raportul de expertiză medico-legală nr. 36 D, din 16.03.2015 (f.d. 100, vol. I); - Raportul de expertiză medico-legală nr. 205, din 17.03.2015 (f.d. 101-102, vol. I); - Raportul de expertiză psihiatrică nr. 340, din 09.04.2015 (f.d. 103-105, vol. I).

Astfel, Colegiul reține că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia că în acțiunile lui Munteanu M. sînt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), g) Cod penal, just condamnîndu-l în baza articolului nominalizat, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită prin probele sus-menționate, detaliat expuse în conținutul hotărîrilor contestate.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, deoarece inculpatul nu ar fi acționat premeditat și nu a avut intenția lipsirii de viață a lui Rusu E. și Lupu C., sînt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei menționate mai sus.

Afirmația apărării precum că, inculpatul ar fi săvîrșit infracțiunea imputată fără intenție, în opinia instanței de recurs nu echivalează cu recalificarea faptei reținute, devreme ce *obiectul vulnerant* folosit de inculpat - *bîta din lemn (bita de baseball)*, apt de a produce moartea, loviturile aplicate *cu densitate* și forță mare, într-o zonă vitală a corpului victimelor - *peste cap și corp*, caracterul loviturilor aplicate, conturează *omorul intenționat* săvîrșit de inculpat.

Faptul că, inculpatul după săvîrșirea infracțiunii a solicitat chemarea urgenței și poliției și la sosirea acestora victimele încă erau vii, iar decesul acestora ar fi survenit din imprudență în urma leziunilor corporale cauzate, nu confirmă *lipsa intenției* inculpatului de a-i lipsi de viață, or potrivit literaturii de specialitate, omorul face parte din rîndul *infracțiunilor materiale*. El se consideră *consumat* din momentul producerii morții cerebrale. Numai survenirea acestei urmări întregește *latura obiectivă* a infracțiunii de omor. Nu are importanță dacă moartea cerebrală s-a produs imediat sau după expirarea unui interval de timp mai îndelungat. Legea penală nu stabilește nici un "*termen critic*", de producere a morții cerebrale, dacă făptuitorul a avut *intenția* de a lipsi de viață victima.

Prin urmare, argumentele apărării, precum că Munteanu M. nu a comis infracțiunea imputată, contravin materialelor cauzei și nu au o acoperire probatorie, deoarece, atît instanța de fond, cît și cea de apel corect au menționat că vinovăția inculpatului se dovedește prin probele enumerate mai sus și care sînt în contradicție cu cele relatate de inculpat în apărarea sa.

În atare situație, instanța de recurs conchide că, instanța de apel corect a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și

constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune în baza art. 145 alin. (2), lit. a), g) Cod penal, adică, *omor intenționat, săvârșit cu premeditare și asupra două persoane*.

Astfel, Colegiul conchide că faptei săvârșite de către Munteanu M. i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă.

Concomitent, instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii*, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Astfel, instanța de recurs verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel și lecturând textul deciziei, rezultă că instanța ierarhic inferioară a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și-a motivat soluția adoptată punând la baza acesteia probele administrate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, fapt care se confirmă prin procesul-verbal al ședințelor de judecată. Ținând cont de cele menționate Colegiul penal conchide că conținutul deciziei corespunde prevederilor legale sus menționate, fiind oferite răspunsuri la toate motivele invocate în apel.

Critica adusă de recurent referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt, care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sînt.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel. Colegiul constată că erori de drept în speța nominalizată nu s-au stabilit.

În concluzie, instanța de recurs menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârilor atacate sub aspectele invocate de recurent, deoarece soluția adoptată de către instanțele inferioare este întemeiată și motivată.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Munteanu Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al

Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui *Munteanu Mihail Piotr*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 august 2016.

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă
Constantin Alerguș
Ion Guzun